

De weg naar een artikel zonder zorgen. Wat mag en wat mag niet?

01

Uw artikel opluchten met foto's alvorens te bewaren op uw website? Een goed idee! Maar let op. Het gebruik van afbeeldingen op internet, alsook in gedrukte media, is streng gereguleerd en gaat veel verder dan het al dan niet vermelden van copyright en het bijhorende teken ©.
Dit document wil u in die context wegwijs helpen maken aan de hand van enkele richtlijnen.

02

De eenvoudige keuze is uiteraard geen foto te plaatsen. In dit geval is uw artikel direct klaar voor publicatie.

03

Een passende foto ter opluchting van uw artikel kan aangenaam zijn voor de lezer. Er dienen zich 2 opties aan:
Ofwel kiest u ervoor een zelf gemaakte foto te gebruiken. (> 04)
Ofwel kiest u ervoor om een andere, niet zelf gemaakte foto te gebruiken. (> 05)
In beide gevallen volgt u verder de overeenkomstige scenario's. Volg de pijlen.

04

Mooi. Een zelf genomen foto is zeker een goede keuze! Vraag is nu, wat is het onderwerp, wat is er precies op de foto te zien?
Let op: als u het risico op verdere verspreiding zonder uw toestemming van uw zelfgenomen foto wil beperken, vermeld dan zeker een copyright notice als onderschrift. Dit kan in de vorm '© naam van de auteur'.

041

Op uw zelf genomen foto zijn er 'geen' mensen, personen te zien?
Prima. In dit geval kan u uw foto gebruiken in het artikel en zorgeloos publiceren.

042

Op uw zelf genomen foto is er duidelijk minstens één herkenbare persoon te zien.
Deze persoon of personen zijn 'onderwerp' van de foto. Bvb. een zelf genomen portretfoto van een priester tijdens een receptie. In zo'n geval moet u rekening houden met de toestemming van de geportretteerde(n).

0421

U krijgt van de geportretteerde(n) overduidelijke toestemming voor het nemen van de foto 'en' voor het gebruik van de foto in kwestie. Het zogenaamde gebruiks- en portretrecht.
Bij voorkeur gebeurt dit schriftelijk. In dit geval kan u uw foto gebruiken in het artikel en zorgeloos publiceren.
Let op: het gaat hier dus over twee toestemmingen. Toestemming voor het nemen van de foto impliceert niet automatisch toestemming voor het gebruik ervan.

0422

Indien u geen toestemming kreeg van de geportretteerde voor het nemen en/of het gebruik van de foto, begrijpt u dat u deze foto bijgevolg niet kan gebruiken ter publicatie in uw artikel.

043

Op uw zelf genomen foto zijn overduidelijk mensen, personen te zien in een ruimer decor. Ze zijn herkenbaar als mensen; doch, ze zijn anoniem. Ze maken op zich geen doelbewust of intentioneel onderwerp uit van de foto. Bvb. mensen aan een loket in een postkantoor.
Dergelijke foto's mogen niet zonder toestemming gebruikt worden voor publicitaire doeleinden of voor politieke, ideologische of filosofische propaganda. Wij raden aan om voorzichtig te zijn met dergelijke foto's. Het is immers zeer moeilijk, zonet onmogelijk, te achterhalen wie deze personen zijn, laat staan ze te contacteren om toestemming te vragen.

044

Op uw zelf genomen foto is een menigte te zien. Een grote groep mensen. Alle personen gaan er in op, er staan geen personen uitdrukkelijk op de voorgrond. In dit geval kan u uw foto gebruiken in het artikel en zorgeloos publiceren.

05

Geen probleem. Er zijn op heel wat plaatsen goede afbeeldingen of foto's te vinden.

We concentreren ons hier verder op het internet.

Er dienen zich 2 opties aan:

Ofwel kiest u ervoor om een foto uit een online collectie te gebruiken. (> 051)

Ofwel kiest u ervoor om een foto te gebruiken die u vond ergens op een website. (> 052)

In beide gevallen volgt u verder de overeenkomstige scenario's. Volg de pijlen.

051

Op het internet zijn er verschillende, al dan niet gespecialiseerde foto-collecties te vinden, waarbij je makkelijk en snel kan bladeren op basis van onderwerp, kleur, enzovoort.

Eens de geschikte foto gevonden, kan deze (meestal) tegen betaling en (altijd) mits voldoen aan enkele voorwaarden, worden gebruikt.

Bvb. shutterstock.com, istockphoto.com, nl.123rf.com, dreamstime.com, unsplash.com, gettyimages.be, ...

0511

U vond een zeer geschikte afbeelding, betaalt desgevallend de vergoeding en voldoet aan de daaraan gekoppelde licentievoorwaarden. Let op! De licentievoorwaarden zijn per platform of collectie verschillend. Maak de juiste keuze. In dit geval kan u uw foto gebruiken in het artikel en zorgeloos publiceren.

0512

U vond een zeer geschikte afbeelding maar kan eigenlijk niet voldoen aan de licentievoorwaarden verbonden aan het gebruik van de foto. In dit scenario is het duidelijk af te raden deze foto op geen enkele wijze te gebruiken. Geen schermafbeelding (screenshot) nemen, bewerkt of onbewerkt!

052

Wie kent Google niet? Het zoeken op internet naar foto's is dezer dagen zeer makkelijk en geeft onmiddellijk resultaat. Heeft u op die wijze een geschikte foto gevonden, dan is het zaak de auteur (degene die de foto nam) te achterhalen. Dit, teneinde toestemming te kunnen vragen. In sommige gevallen heeft de persoon die de foto maakte de rechten overdragen aan een agentschap (bvb. Belga, Photonews, Reuters,...). In dergelijk geval richt u zich tot de betreffende instantie.

Let op, foto's die u via een zoekmachine vindt kunnen deel uitmaken van een (betalende) foto-collectie. In dat geval verwijzen we naar punt 051.

0521

Heeft u de auteur of rechthebbende instantie van de foto, die u via een zoekmachine of gewoon ergens op internet vond, kunnen achterhalen? Contacteer dan deze persoon of instantie en vraag toestemming om de foto in kwestie te mogen gebruiken. Krijgt u uitdrukkelijke toestemming? In dit geval kan u de foto gebruiken in het artikel en zorgeloos publiceren.

0521

Heeft u de auteur van de foto, die u via een zoekmachine of gewoon ergens op internet vond, kunnen achterhalen maar krijgt u geen toestemming? Of heeft u de auteur niet kunnen achterhalen?

Dan is het evident dat u de foto in kwestie niet kan gebruiken in uw artikel. Niet in originele, noch in bijgeknipte of aangepaste vorm.

Bovenstaande geldt uiteraard ook voor 'illustraties' waarop auteursrecht kan rusten.